

Läraryrkesutbildningsnämnden
Samhällskunskap

Kursplan

Samhällskunskap III med didaktisk inriktning

Kurskod:	SHGL13
Kursens benämning:	Samhällskunskap III med didaktisk inriktning <i>Civics and Civics Teaching III</i>
Högskolepoäng:	30
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Successiv fördjupning:	Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav (G2F)

Huvudområde:

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Läraryrkesutbildningsnämnden 2026-02-12 och gäller från höstterminen 2026 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Minst betyget godkänd på Samhällskunskap med didaktisk inriktning 1, 30 hp samt på minst 20hp inom Samhällskunskap II med didaktisk inriktning, 30 hp. Motsvarandebedömning kan göras.

Lärandemål

Kursens syfte är att de studerande ska fördjupa sina ämnesmässiga och ämnesdidaktiska kunskaper. Kursen syftar även till att utveckla studenternas vetenskapliga förmågor så som metod och vetenskapligt skrivande. Studenten ska utveckla kunskaper om samhälleligt deltagande i en global värld samt sitt yrkeskunnande inför och inom ramen för VFU. Studenten ska också utöka sin praktiska kännedom om läraryrket genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU 1 eller 2).

Delkurs 1. Samhällsvetenskaplig metod och aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. tillämpa ett analytiskt förhållningssätt gentemot samhällsvetenskaplig forskning,
2. tolka och jämföra exempel på aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning,
3. reflektera över betyg och bedömning i skolämnet samhällskunskap,
4. beskriva och tolka grundläggande samhällsvetenskaplig metod samt
5. använda sina metodkunskaper för att identifiera och problematisera kvantitativt och kvalitativt ämnesinnehåll.

Delkurs 2. Självständigt vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. självständigt skriva en vetenskaplig text utifrån en egenformulerad frågeställning och tillämpa relevanta samhällsvetenskapliga metoder på ett eget insamlat material och
2. kritiskt och konstruktivt granska och diskutera egna och andras vetenskapliga arbeten.

Delkurs 3a: Verksamhetsförlagd utbildning 1, 7,5 hp (Aktuell när kursen läses som första ämne).

Delkursen syftar till att de studerande introduceras i skolans praktik och utvecklar sin yrkeskunskap genom att bearbeta mötet mellan teori och praktik.

Efter den första VFU-perioden skall studenten kunna:

1. redogöra för och agera i enlighet med skolans värdegrund,
2. redogöra för skolans förebyggande arbete och åtgärder mot konflikter, diskriminering och kränkande behandling,
3. reflektera över hur ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv integreras i skolans verksamhet,
4. etablera kontakt med elever och personal samt kommunicera med ett funktionellt och adekvat språkbruk i tal och

skrift,

5. med handledning planera, leda och utvärdera undervisning av viss omfattning med utgångspunkt i styrdokument, ämneskunskap och ämnesdidaktik,
6. beskriva och diskutera VFU-skolans arbete utifrån elevers olika förutsättningar, förmågor och behov,
7. diskutera hur bedömning kan användas som stöd för elevers kunskapsutveckling i undervisningen,
8. diskutera VFU-skolans användning av läromedel och digitala lärresurser för undervisning, kommunikation och organisation samt
9. redogöra för den egna professionsutvecklingen samt identifiera vidare behov av utveckling.

Delkurs 3b, Verksamhetsförlagd utbildning 2, 7,5hp (Aktuell när kursen läses som andra ämne).

Delkursen syftar till att de studerande fördjupar sitt yrkeskunnande genom att med utgångspunkt i möten med eleverna tillämpa vetenskapligt grundad och erfarenhetsbaserad kunskap för lärande och utveckling.

Efter den andra VFU-perioden skall studenten kunna:

1. agera och kommunicera i enlighet med skolans värdegrund,
2. medverka i skolans förebyggande arbete mot konflikter, diskriminering och kränkande behandling,
3. med viss handledning integrera ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i skolans verksamhet,
4. agera och kommunicera professionsinriktat med elever och personal samt använda ett funktionellt och adekvat språkbruk i tal och skrift,
5. med viss handledning planera, leda och utvärdera sekvenser av undervisning med utgångspunkt i styrdokument, ämneskunskap och ämnesdidaktik,
6. reflektera över elevers olika förutsättningar, förmågor och behov och hur det kan beaktas i undervisning,
7. med handledning bedöma elevers kunskapsutveckling samt reflektera över elevers skolsociala situation och diskutera hur detta kan kommuniceras med elever och vårdnadshavare,
8. med handledning använda och värdera läromedel och digitala lärresurser som skapar förutsättningar för elevers lärande,
9. diskutera den egna professionsutvecklingen samt identifiera strategier för vidare utveckling samt
10. beskriva VFU-skolans verksamhetsutvecklande arbete.

Delkurs 4. Att vara en deltagande samhällsmedborgare, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

1. beskriva och förklara politiskt deltagande både nationellt och internationellt samt utifrån vida och snäva definitioner av politik,
2. analysera deltagandets betydelse för samhället ur ett samhällsbevarande och samhällsförändrande perspektiv,
3. redogöra för relationen mellan individuella handlingar och samhällsstruktur utifrån en statsvetenskaplig utgångspunkt,
4. beskriva och reflektera över olika aspekter av globalisering utifrån en sociologisk utgångspunkt,
5. beskriva och reflektera över olika aspekter av globalisering utifrån en nationalekonomisk utgångspunkt samt
6. tillämpa ämnesdidaktiska teorier och relatera detta till konkreta undervisningsexempel samt reflektera över användandet av digitala verktyg i samhällskunskapsundervisning.

Innehåll

Delkurs 1. Samhällsvetenskaplig metod och aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning, 7,5 hp

I delkursen behandlas:

- centrala begrepp och metoder med betydelse för ett vetenskapligt förhållningssätt,
- centrala begrepp och metoder med betydelse för validitet, reliabilitet och analys inom samhällsvetenskapliga undersökningar,
- aktuell samhällskunskapsdidaktisk forskning,
- möjligheter att identifiera kvantitativt och kvalitativt ämnesinnehåll,
- betyg och bedömning i skolämnet samhällskunskap där autentiska bedömningsunderlag används.

Delkurs 2. Självständigt vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

I delkursen behandlas:

- uppsatsprocessens delar,
 - handledning kring ämnesval och övriga delar av undersöknings- och skrivprocessen,
 - avslutande seminarium där varje student lägger fram sin text, diskuterar övriga texter samt opponerar på en text,
 - jämlikhet och jämställdhet som undervisningsinnehåll samt som perspektiv på annan samhällskunskapsundervisning.
- Detta som förberedelser inför kommande VFU.

I delkursen ges möjlighet att bedriva fältstudier utomlands.

Delkurs 3. Verksamhetsförlagd utbildning 1 eller 2, 7,5 hp

I delkursen möter studenten det praktiska arbetet på en skola. Studenten får reflektera över allmänna skolrelaterade frågor men också planera, genomföra och utvärdera egen undervisning inom ämnet samhällskunskap.

Delkurs 4. Att vara en deltagande samhällsmedborgare, 7,5 hp

I delkursen behandlas:

- deltagande i det nationella och internationella samhället, detta problematiseras på individ- och samhällsnivå där även aktörs- och strukturperspektiv presenteras,
- globalisering och global utveckling utifrån olika samhällsvetenskapliga perspektiv, exempelvis nationalekonomiska, sociologiska och statsvetenskapliga,
- exempel på ämnesdidaktisk fördjupning,
- aktuella digitala plattformar med samhällskunskapsrelevans.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Delkurs 1:

Mål 1, 2 och 3 examineras genom individuell, skriftlig inlämning med tillhörande seminarium.

Mål 4 och 5 examineras genom individuell, skriftlig hemtentamen.

Delkurs 2:

Delkursens samtliga lärandemål examineras genom bedömning av den vetenskapliga texten samt genom försvar av den egna texten och egen opposition på ett seminarium.

Delkurs 3a:

Lärandemål 1, 4, 5, 6 och 7 examineras genom fullgjord och dokumenterad VFU.

Lärandemål 2, 3, 8 och 9 examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter vid lärosätet.

Delkurs 3b:

Lärandemål 1, 2, 3, 4, 5, 7 och 8 examineras genom fullgjord och dokumenterad VFU.

Lärandemål 6, 9 och 10 examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter vid lärosätet.

Antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är begränsat till två. Närvaro krävs på informationen som föregår perioden och på de skolförlagda delarna av VFU:n. Enstaka dagar tas igen efter överenskommelse med lärarutbildaren. Om inte särskilda skäl föreligger gör student, som varit frånvarande mer än 5 dagar, om VFU-perioden i sin helhet.

En students VFU kan avbrytas med omedelbar verkan om det finns påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet eller synnerligen olämpligt uppträdande kan komma att skada annan person eller värdefull egendom om han eller hon fortsatt deltar i den verksamhetsförlagda utbildningen. Beslut om att avbryta VFU fattas av examinator efter samråd med chef för lärarutbildningens kansli och programledare och innebär att VFU-kursen underkänns och ett examinationstillfälle är förbrukat.

Delkurs 4:

Lärandemål 1, 2 och 3 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift med tillhörande seminarium.

Lärandemål 4 och 5 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Lärandemål 6 examineras genom individuell skriftlig inlämningsuppgift med tillhörande ämnesdidaktiskt seminarium.

Vid icke godkänt betyg av en examination men där studenten ligger nära gränsen för godkänt betyg, kan den examinerande läraren ge studenten kompletterande uppgifter istället för en omtentamen/omexamination. Detta gäller för examinationer inom ramen för delkurs 1 och 4.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms med någon av betygsgraderna Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måloppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

I kursen ges möjlighet att bedriva fältstudier utomlands. Resa och uppehålle bekostas av studenten.

Kursen ingår i Ämneslärarprogrammet - inriktning gymnasieskolan.